

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

กระแสโลกาภิวัตน์และเทคโนโลยีต่างๆ ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมากทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม การเมืองการปกครอง ประชากรศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นผลให้องค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน ต้องปฏิรูปตนเองเพื่อความอยู่รอดกันอย่างเต็มที่ (วีรวัช มาชะศิริรานนท์, 2550, หน้า 9) ในสังคมโลกปัจจุบันนี้ได้ก้าวเข้าสู่ยุคเศรษฐกิจฐานความรู้ (knowledge-based economy) ซึ่งเป็นเศรษฐกิจที่ต้องสร้าง เผยแพร่ และใช้ความรู้เป็นตัวขับเคลื่อนทำให้เกิดการเจริญเติบโต สร้างความมั่งคั่ง และสร้างผลผลิตให้มีมูลค่าสูงขึ้นให้แก่องค์กร นอกจากนี้ การเปลี่ยนแปลงของบริบทโลกาภิวัตน์ ได้ส่งผลกระทบต่อองค์กรในด้านต่างๆ และก่อให้เกิดปัญหาอย่างรุนแรงกับองค์กร เช่น ปัญหาการขาดแคลนแรงงานที่มีทักษะความรู้ เนื่องจากสถานศึกษาต่างๆ ไม่ได้เตรียมคนให้พร้อมสำหรับการทำงานในศตวรรษที่ 21 ไว้อย่างเหมาะสม หรือปัญหาความต้องการขององค์กรในการปรับโครงสร้าง เพื่อปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยี ดังนั้น องค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน จึงพยายามแสวงหาแนวคิด วิธีการ และกระบวนการต่างๆ มาพัฒนาปรับปรุงองค์กรเพื่อความอยู่รอด ความเจริญเติบโต ด้วยกรนำความรู้ต่างๆ ที่จำเป็นต่อการดำเนินธุรกิจ มาบริหารจัดการอย่างเป็นระบบผ่านกระบวนการแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกันของบุคลากรภายในองค์กร ทำให้กลายเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (กิริติ ยศยิ่งยง, 2552, หน้า 40)

เพื่อการพัฒนาขีดความสามารถทางการแข่งขันขององค์กรและประเทศ รวมทั้งการมุ่งการแข่งขันในระดับโลก หลายๆ ประเทศได้พัฒนาเกณฑ์มาตรฐาน เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ โดยแนวคิดนี้ เกิดจากการที่ประเทศสหรัฐอเมริกาหาแนวทางในการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันระดับประเทศ ผ่านการพัฒนาองค์กรทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อเพิ่มศักยภาพของตนเองในการแข่งขันกับนานาชาติประเทศ ในปี ค.ศ. 1987 สภานิติบัญญัติของสหรัฐอเมริกา ได้เริ่มประกาศใช้เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติชื่อ "The Malcolm Baldrige National Quality Award หรือ MBNQA" เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารองค์กร ต่อมาในปี 2003 เกณฑ์วัดคุณภาพได้เพิ่มเติมหัวข้อ "การจัดการความรู้และองค์กรแห่งการเรียนรู้" ขึ้นมาอย่างชัดเจน โดยกำหนดการวัดและวิเคราะห์การดำเนินการด้านการจัดการสารสนเทศและความรู้ (information and knowledge management) ซึ่งองค์กรที่เข้ารับการประเมินต้องอธิบายได้ว่าการจัดการความรู้ทั้งต่อพนักงาน ลูกค้า หรือผู้ส่งมอบวัตถุดิบอย่างไร พร้อมทั้งอธิบายว่ามีการดำเนินงานเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ได้อย่างไร (บดินทร์ วิจารณ์, 2550, หน้า 52-53)

สำหรับประเทศไทย ได้มีพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 มาตรา 11 กำหนดว่า ส่วนราชการต้องมีหน้าที่ในการพัฒนาความรู้ เพื่อให้มีลักษณะเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ โดยมีแนวทางปฏิบัติ ได้แก่ การสร้างระบบให้สามารถรับรู้ข่าวสารให้กว้างขวาง ประมวลผลความรู้ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติราชการได้ถูกต้อง รวดเร็ว ส่งเสริมและพัฒนาความรู้ ความสามารถให้ข้าราชการเป็นผู้มีความรู้ในวิชาการสมัยใหม่ สามารถปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและมีคุณธรรมตลอดจน สร้างวัฒนธรรมการมีส่วนร่วมในหมู่ข้าราชการให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน เพื่อนำมาพัฒนาการปฏิบัติราชการร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ นโยบายรัฐบาลแถลงต่อรัฐสภาเมื่อวันที่ 23-25 มีนาคม พ.ศ. 2548 ในยุทธศาสตร์พัฒนาคนและสังคมที่มีคุณภาพที่กำหนดว่าจะพัฒนาสังคมไทยเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่ไม่หยุดนิ่ง ซึ่งมีมติคณะรัฐมนตรีวันที่ 12 เมษายน พ.ศ. 2548 เห็นชอบแผนการบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2548 – 2551 ได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์สำคัญ ซึ่งรัฐบาลมุ่งเน้นให้ความสำคัญเรื่องการพัฒนากระบวนการราชการ ในการส่งเสริมบุคลากร และหน่วยงานภาครัฐให้เกิดกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง อันจะนำไปสู่การเพิ่มผลิตภาพของราชการ เช่น การจัดการความรู้ องค์กรแห่งการเรียนรู้ การปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์และค่านิยม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การบริหารงานภาครัฐได้รับการยกระดับไปสู่ความเป็นเลิศมากขึ้น รวมทั้งประชาชนทุกระดับมีความพึงพอใจในคุณภาพการให้บริการของหน่วยงานภาครัฐเพิ่มขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนากระบวนการราชการ, 2549, ย่อหน้า 1)

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เป็นอีกส่วนราชการหนึ่งที่ตระหนักและให้ความสำคัญกับองค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยได้นำแนวคิดและระบบการจัดการความรู้มาใช้ในการบริหารราชการขององค์กร เพื่อให้บุคลากรทุกคนได้ตระหนักและให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดการความรู้ และพร้อมที่จะแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และประเด็นยุทธศาสตร์ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเป็นสำคัญ โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้มีการจัดตั้งคณะทำงานจัดการความรู้ และจัดทำแผนการจัดการความรู้ เพื่อกำหนดและดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ตามกระบวนการจัดการ ความรู้ทั้งในด้านการจัดทำระบบองค์ความรู้ที่ต้องใช้ในการปฏิบัติงานส่งเสริมและพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นแบบในการบูรณาการ การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเชื่อมโยงกับแผนชุมชน และด้านการส่งเสริม ผลักดันให้บุคลากรทุกคนให้ความสำคัญและเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการจัดการความรู้ (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2549, ย่อหน้า 2)

สิ่งสำคัญของการพัฒนาสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ นั่น คือ ทำอย่างไรจะแปลงทุนในตัวบุคลากรมาเป็นคุณค่าของการพัฒนาองค์กร สร้างมูลค่าให้กับตัวองค์กรได้ ซึ่งเป็นประเด็น

สำคัญของการปรับตัวภาคราชการ ที่จะต้องมีการบริหารจัดการความรู้ที่ดี และมีการจัดระบบความรู้ที่อยู่ในตัวคนในองค์กรออกมาใช้เพื่อการบริหารองค์กรให้ดีขึ้น ซึ่งหลายหน่วยงานราชการมีการวางยุทธศาสตร์ของแต่ละจังหวัด สิ่งสำคัญ คือ จะบริหารจัดการความรู้เพื่อไปสู่ยุทธศาสตร์ได้อย่างไร ซึ่งสำหรับการจัดการความรู้ในส่วนราชการไทย จะมีวัตถุประสงค์เพื่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ แต่ทั้งนี้ ส่วนราชการจะต้องเปลี่ยนแปลงระบบในหลายๆ เรื่อง เช่น การเปลี่ยนวัฒนธรรมจากการทำตามระเบียบไปสู่การทำงานเพื่อคุณภาพและเพื่อลูกค้า หรือเปลี่ยนจากการทำงานตามนายสั่ง เป็นคิดสร้างสรรค์ในหน้าที่ อยากรอให้นายสั่ง รวมทั้งต้องเปลี่ยนความสัมพันธ์จากการหวงความรู้ ปกปิดความรู้ เป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และเปลี่ยนจากจุดรวมเดียวกันคือนาย เป็นจุดรวมเดียวกันคือวิสัยทัศน์ขององค์กร ที่จะทำให้ข้าราชการทำงานได้อย่างต่อเนื่องแม้จะเปลี่ยนรัฐบาลก็รัฐบาลก็ตาม ที่สำคัญจะต้องเปลี่ยนความสัมพันธ์ทั้งภายในและภายนอกองค์กร คือในการสร้างความสัมพันธ์กับภายนอกนั้น จะต้องเอาความรู้ของลูกค้า หรือประชาชนมาใช้ประโยชน์ด้วย (สถาบันส่งเสริมการจัดการความรู้เพื่อสังคม, 2549, ย่อหน้า 9)

การปฏิรูประบบราชการไทยในปัจจุบัน โดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีปัญหาเรื่องการบริหารจัดการองค์ความรู้อย่างมาก เช่น 1) เรื่องฐานข้อมูลที่ไม่ครบถ้วน ไม่เชื่อมโยงกัน 2) มีการวิจัยและพัฒนาที่มีน้อยมาก 3) ระบบการจัดการฐานข้อมูลไม่มีประสิทธิภาพ 4) ไม่มีการกำหนดมาตรฐานสถิติและหน่วยงานที่รับผิดชอบให้ชัดเจน 5) ขาดแคลนงบประมาณด้านการวิจัยและพัฒนาทันที 6) ไม่มีการควบคุมและติดตามผลงานวิจัยให้ใช้ได้จริง และ 7) ขาดแคลนบุคลากรมาช่วยพัฒนาประเทศเพื่อคิดค้นนวัตกรรมใหม่ให้ไทย นอกจากนี้ การปฏิรูประบบราชการไทย มีลักษณะหลายประการที่ไม่สนับสนุนให้เกิดการสร้างความรู้และทำให้พนักงานและข้าราชการได้ใช้ความคิดมาก เช่น สังคมที่เห็นแก่ผลประโยชน์ส่วนตนมากกว่าความถูกต้อง การละเมิดลิขสิทธิ์ ทรัพย์สินทางปัญญาจึงเกิดขึ้นเป็นเรื่องปกติ เป็นต้น (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2553, ย่อหน้า 7-8)

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสิงห์บุรีเป็นอีกส่วนราชการหนึ่งที่สนับสนุนและส่งเสริมให้เกิดการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ เพื่อให้การพัฒนาทรัพยากรบุคคลขององค์กรสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนและรองรับสภาวะการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกในยุคโลกาภิวัตน์ เช่น สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดสิงห์บุรี ได้จัดโครงการพัฒนาระบบการใช้แบบฟอร์มอิเล็กทรอนิกส์ (electronic form) ตามยุทธศาสตร์ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการบริหารจัดการและสร้างระบบฐานข้อมูลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสิงห์บุรีให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น แต่จากการสำรวจความก้าวหน้าของโครงการนี้ ณ วันที่ 8 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2553 พบว่า เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 34 แห่ง ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 79 ไม่ประสบความสำเร็จในการ

ดำเนินงานจากโครงการนี้ ทั้งนี้ เนื่องจาก 1) การปฏิบัติงานยังขาดบุคลากรที่รับผิดชอบงานเฉพาะด้าน 2) ขาดข้อมูลที่เชื่อถือได้ และ 3) ขาดการร่วมมือและการประสานงานระหว่างหน่วยงาน (สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดสิงห์บุรี, 2553)

จากปัญหาเรื่ององค์ความรู้จากการปฏิรูประบบราชการไทยและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสิงห์บุรี ดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่สนับสนุนการสร้างองค์การแห่งการเรียนรู้ของข้าราชการ และพนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสิงห์บุรี เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษาไปใช้เป็นข้อมูลในการบริหารจัดการการดำเนินงานให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสิงห์บุรีให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่ดียิ่งขึ้นต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่สนับสนุนการสร้างองค์การแห่งการเรียนรู้ ของข้าราชการและพนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสิงห์บุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่สนับสนุนการสร้างองค์การแห่งการเรียนรู้ตามลักษณะส่วนบุคคลของข้าราชการและพนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสิงห์บุรี โดยจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ระดับตำแหน่งงาน หน่วยงานที่สังกัด และประสบการณ์การทำงาน

ความสำคัญของการวิจัย

1. เพื่อเป็นประโยชน์สำหรับข้าราชการและพนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสิงห์บุรี ในการนำไปสู่การพัฒนาการจัดการความรู้ และพัฒนาองค์การไปสู่การเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ที่ยั่งยืน
2. เพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสิงห์บุรี ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาองค์การในรูปแบบของการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ให้แพร่หลายมากยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการและพนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสิงห์บุรี จำนวน 663 คน สํารวจ ณ วันที่ 30 พฤศจิกายน 2552 (สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดสิงห์บุรี, 2552)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการและพนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสิงห์บุรี ประกอบด้วย ข้าราชการและพนักงานขององค์การบริหาร

ส่วนจังหวัดสิงห์บุรี องค์การบริหารส่วนตำบล และเทศบาล และเนื่องจากประชากรมีจำนวนที่แน่นอน จึงใช้สูตรของยามาเน (Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95 (ยอมให้มีความคลาดเคลื่อน 0.04) ในการคำนวณหากลุ่มตัวอย่าง ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 322 คน (ชานินทร์ ศิลป์จารุ, 2550, หน้า 47)

2. ตัวแปรที่ศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดตัวแปรไว้ ดังนี้

2.1 ตัวแปรอิสระ (independent variables) ซึ่งได้แก่ คุณลักษณะส่วนบุคคลของข้าราชการและพนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสิงห์บุรี ประกอบด้วย

2.1.1 เพศ

- 1) ชาย
- 2) หญิง

2.1.2 อายุ

- 1) น้อยกว่า 30 ปี
- 2) 30 - 40 ปี
- 3) 41 - 50 ปี
- 4) มากกว่า 50 ปีขึ้นไป

2.1.3 ระดับการศึกษา

- 1) ต่ำกว่าปริญญาตรี
- 2) ปริญญาตรี
- 3) สูงกว่าปริญญาตรี

2.1.4 ระดับตำแหน่งงาน

- 1) พนักงานชั้นต้น / กลาง
- 2) ผู้ช่วยหัวหน้าส่วน
- 3) หัวหน้าส่วน
- 4) นายกหรือรองนายก (อบจ., เทศบาล, อบต.)

2.1.5 หน่วยงานที่สังกัด

- 1) องค์การบริหารส่วนจังหวัด
- 2) เทศบาลเมือง
- 3) เทศบาลตำบล
- 4) องค์การบริหารส่วนตำบล

2.1.6 ประสบการณ์การทำงาน

- 1) น้อยกว่า 5 ปี

- 2) 5 - 10 ปี
- 3) 11 - 15 ปี
- 4) มากกว่า 15 ปีขึ้นไป

2.1.7 จำนวนครั้งการเข้าร่วมอบรมสัมมนาเพื่อพัฒนาตนเอง

- 1) ไม่เคยอบรม
- 2) 1 - 2 ครั้งต่อปี
- 3) 3 - 4 ครั้งต่อปี
- 4) 5 ครั้งขึ้นไป

2.2 ตัวแปรตาม (dependent variables) ได้แก่ ปัจจัยที่สนับสนุนการสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้ของข้าราชการและพนักงานองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสิงห์บุรี ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบ 4 ด้าน คือ

- 2.2.1 การแสวงหาความรู้
- 2.2.2 การสร้างความรู้
- 2.2.3 การจัดเก็บความรู้
- 2.2.4 การถ่ายทอดความรู้

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการศึกษาเรื่องปัจจัยที่สนับสนุนการสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้ของข้าราชการและพนักงานองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสิงห์บุรี ผู้วิจัยได้ให้คำนิยามศัพท์ต่างๆ ไว้ดังนี้

1. การสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้ หมายถึง องค์กรที่มีการสร้างและออกแบบสภาพแวดล้อม รวมทั้งวัฒนธรรมองค์กรเพื่อการเรียนรู้ของพนักงาน และมีการบริหารจัดการความรู้โดยพนักงานขององค์กรนั้นมีการเรียนรู้ และแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ระหว่างกันและกัน และถ่ายทอดทั่วทั้งองค์กร เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ ภายใต้สภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

2. ปัจจัยที่สนับสนุนการสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้ หมายถึง ปัจจัยที่ส่งเสริมสนับสนุนหรือกระตุ้นให้องค์กรมีการสร้างหรือบริหารจัดการความรู้ขึ้นในภายในองค์กรนั้น ซึ่งจะประกอบด้วย การแสวงหาความรู้ การสร้างความรู้ การจัดเก็บความรู้ และการถ่ายทอดความรู้

3. ข้าราชการ และพนักงาน หมายถึง บุคลากรที่ทำงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสิงห์บุรี ที่ให้บริการประชาชนในเขตจังหวัดสิงห์บุรี

4. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสิงห์บุรี หมายถึง องค์กรที่ปกครอง ดูแล และให้บริการประชาชนในเขตจังหวัดสิงห์บุรี ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล

5. การแสวงหาความรู้ หมายถึง กระบวนการของการติดตาม สรรหา ค้นหา และการวางแผนในการเก็บรวบรวมความรู้ที่ต้องการ ทั้งจากแหล่งความรู้จากภายในและภายนอกองค์กร เช่น องค์กรสนับสนุนให้ข้าราชการและพนักงาน เข้าร่วมอบรม สัมมนา แสดงผลงาน และดูงาน เพื่อแสวงหาความรู้ทั้งภายในและภายนอกองค์กร, และองค์กรสนับสนุนให้ข้าราชการและพนักงาน มีส่วนร่วมในการแสวงหาความคิดใหม่ ๆ จากการศึกษาเปรียบเทียบ (benchmarks) และวิธีปฏิบัติที่ดีที่สุดจากองค์กรอื่นๆ

6. การสร้างความรู้ หมายถึง กระบวนการพัฒนา สร้างความรู้ แลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น และประสบการณ์ซึ่งกันและกันของพนักงานในองค์กร เพื่อทำให้เกิดความรู้ และแนวคิดใหม่ เช่น องค์กรจัดให้มีกิจกรรมหรือกระบวนการทำงานที่สนับสนุนให้พนักงานฝึกฝน และสร้างความรู้ใหม่ เช่น การทำงานเป็นทีมข้ามสายงานในโครงการต่างๆ, องค์กรสนับสนุนให้ข้าราชการ และพนักงานมีการเรียนรู้โดยปฏิบัติและลงมือทำจริง, และองค์กรสนับสนุนให้ข้าราชการ และพนักงาน ได้ทดลองทำงานใหม่ๆ เช่น การหมุนเวียนงานระหว่างแผนก หรือ การนำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้

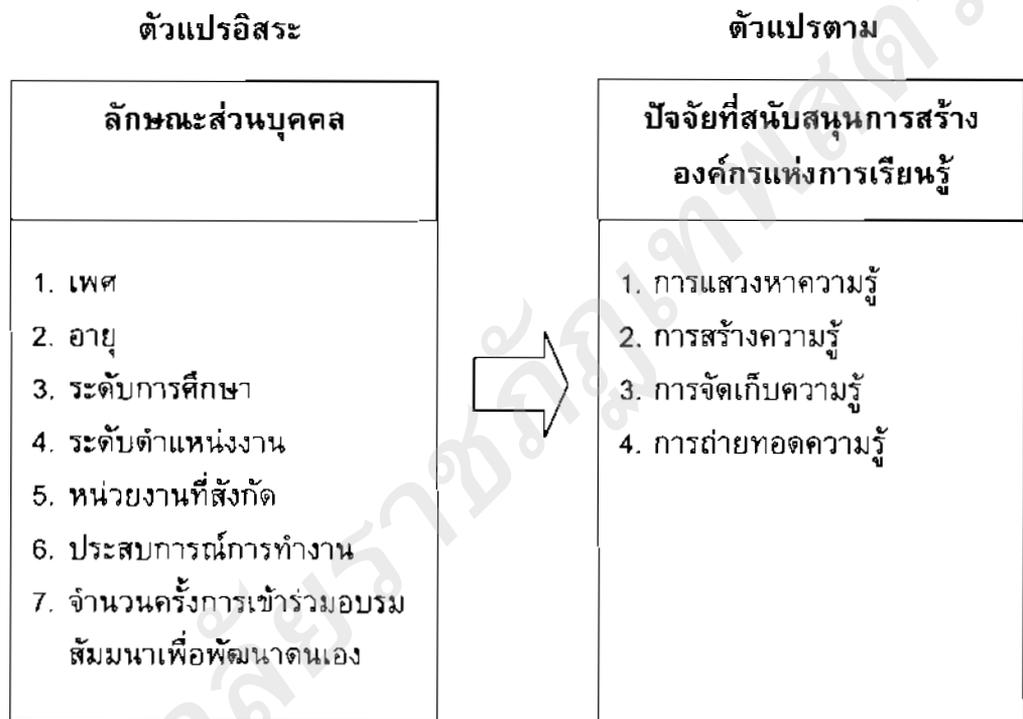
7. การจัดเก็บความรู้ หมายถึง กระบวนการของกำหนดรูปแบบของความรู้และเทคโนโลยีที่จะใช้จัดเก็บ เพื่อรักษาความรู้ที่ได้จากกระบวนการแสวงหาความรู้มาจัดเก็บอย่างเป็นระบบ และเป็นหมวดหมู่ รวมทั้งมีการปรับปรุงความรู้ให้มีความทันสมัยอยู่เสมอ เช่น องค์กรมีการจัดเก็บความรู้เป็นคลังความรู้ ทั้งที่เป็นเอกสารกระดาษ หรือเอกสารอิเล็กทรอนิกส์, องค์กรพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการจัดเก็บความรู้ โดยเน้นความต้องการของผู้ใช้, และองค์กรมีระบบสารสนเทศจัดเก็บข้อมูล ที่ให้ข้าราชการและพนักงานใช้ข้อมูลได้ทันทีที่เกิดขึ้นจริง

8. การถ่ายทอดความรู้ หมายถึง กระบวนการของการเผยแพร่ กระจาย แบ่งปันและถ่ายทอดความรู้ที่มีอยู่ในองค์กรไปสู่บุคคลอื่น เพื่อให้บุคคลที่ต้องการใช้ความรู้ สามารถเข้าถึงความรู้ได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการตัดสินใจและดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ เช่น องค์กรมีการเผยแพร่องค์ความรู้ไปใช้งานผ่านสื่อสิ่งพิมพ์หรืออินเทอร์เน็ต, มีเทคโนโลยีที่ใช้ช่วยให้ทุกคนในองค์กรสื่อสารและเชื่อมโยงกันได้อย่างทั่วถึงทั้งภายในองค์กร และกับองค์กรภายนอก, และองค์กรจัดกิจกรรมเพื่อสนับสนุนการถ่ายทอดความรู้ เช่น โครงการสาธิต

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยเรื่องปัจจัยที่สนับสนุนการสร้างองค์การแห่งการเรียนรู้ของข้าราชการและพนักงานองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสิงห์บุรี ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารงานวิจัยและตำราวิชา จากนั้นสังเคราะห์เป็นกรอบแนวคิด โดยใช้แนวคิดการจัดการความรู้ใน

องค์กรของพรธิดา วิเชียรปัญญา (2547, หน้า 43-47) ที่กล่าวว่า ปัจจัยที่สนับสนุนการสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้นั้น ประกอบด้วย 1) การแสวงหาความรู้ (knowledge acquisition) 2) การสร้างความรู้ (knowledge creation) 3) การจัดเก็บความรู้ (knowledge storage) และ 4) การถ่ายทอดความรู้ (knowledge transfer) ซึ่งสรุปเป็นกรอบแนวคิดได้ดังภาพ 1

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดสมมติฐานไว้ ดังนี้ ปัจจัยที่สนับสนุนการสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้ของข้าราชการและพนักงานองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสิงห์บุรีแตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ระดับตำแหน่งงาน หน่วยงานที่สังกัด และ ประสบการณ์การทำงาน